

Juridiska fakultetskansliet

Finansdepartementet

Remiss: Skatteverkets promemoria Några frågor om förfarandet vid skattereduktion

Bakgrund

I promemorian föreslås att det införs en ny möjlighet att ompröva ett skattebeslut till nackdel för enskild som ska gälla efter utgången av det andra året efter det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (*efterbeskattning*) om det föranleds av ett beslut om återbetalning i en procedur gällande s.k. RUT-avdrag. Normalt krävs s.k. oriktig uppgift för sådan omprövning, och förslaget betyder alltså att en viktig och principiellt grundad rättsäkerhetsregel ändras. I förslaget framläggs också en justering av beräkningen för kostnadsränta.

Juridiska fakultetsnämndens synpunkter

Det s.k. RUT/ROT-systemet är komplicerat utformat bl.a. eftersom det involverar flera personer, vanligen en konsument och ett företag som utför en tjänst. Tanken är att konsumenten ska få en skattelättnad genom RUT-avdraget. Tekniskt är det dock företaget som får skattelättnaden till sig utbetald ("fakturamodellen"). Därmed behöver inte konsumenten betala hela kostnaden för tjänsten.

Skatteverket kan dock under vissa förutsättningar besluta att företaget ska betala tillbaka det till sig det utbetalda beloppet. Det kan ju vara fråga om ett felaktigt utbetalande. Ett sådant återbetalningsbeslut kan fattas under en period om sex år. Det har nu visat sig behövas ett system för s.k. följdändring som syftar till att förhindra att konsumenten gottskrivs det belopp som företaget måste betala tillbaka till det allmänna. Behovet beror på att den tidperiod som gäller för omprövning av den enskilde skattskyldige är kortare än den period som gäller för omprövningen av företaget (förenklat beskrivet). För att systemet ska hänga ihop anses alltså behov föreligga av en konsekvent utformad följdändringsregel.

Det kan alltså konstateras att den tidsperiod som i praktiken kan medge justeringar av en enskilds beskattning kommer att uppgå till hela sex år. Det kan upplevas som en förhållandevis lång period. I de flesta fall torde dock inte så långa tidsutdräkter förekomma, eftersom reglerna anger att Skatteverket "snarast" ska besluta om en återbetalning.

Juridiska fakultetsnämnden

Fakultetsnämnden är av uppfattningen att förutsebarhet och ekonomisk trygghet är synnerligen viktiga parametrar i ett välfungerande samhälle. Det kan konstateras att promemorians förslag försämrar dessa parametrar. Fakultetsnämnden är dock beredd att acceptera detta till följd av de skäl om systemets legitimitet som framläggs i förslaget (se det konkreta stötande exemplet som redovisas på s 14 i promemorian).

Fakultetsnämnden är dock kritisk mot att någon reflektion om den långa perioden om sex år inte genomförs i analysen. En alltför lång tid ger naturligtvis inte Skatteverket incitament att jobba mer effektivt och en alltför lång tid påverkar rättstryggheten i samhället påfallande negativt. Det är värt att komma ihåg att även fullt transparenta "ärliga" skattskyldiga under en förhållandevis lång tid kommer att kunna drabbas. Av vad som synes framgå av prop.2008/09:77 s. 47 valdes sex år för att synkronisera regelverken. Det skälet synes upphöra att vara giltigt, varför det vore rimligt att nu överväga en kortare tid.

Fakultetsnämnden föreslår vidare att Skatteverket ges ett uppdrag att senare utvärdera följden av de ändrade reglerna i syfte att identifiera eventuella ej acceptabla eller orimliga effekter för enskilda skattebetalare. Det bör i sammanhanget nämnas att det i regelverket finns en "ventil" som innebär att återbetalning inte ska ske om det vore uppenbart oskäligt. En sådan utvärdering kan lämpligen analysera hur den regeln tillämpas. Har den t.ex. aldrig tillämpats skulle det kunna vara ett tecken på alltför hård regeltillämpning. Förändringen av beräkningsreglerna för ränta har fakultetsnämnden ingen synpunkt på.

Remissvaret har på fakultetsnämndens uppdrag beslutats av dekanus, professor Jessika van der Sluijs. Yttrandet har beretts av professor Roger Persson Österman. Föredragande har varit Karolina Alveryd. Yttrandet har expedierats av Juridiska fakultetskansliet.

Jessika van der Sluijs

Karolina Alveryd